

„POKROK“ vyehodí každý piatok

Adresa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szakolcza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou.

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedíci a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor. Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Vzdelanosť.

Budúcnosť národov závisí od stupňa jejich vzdelanosti, a síce: nie od vzdelanosti jednotlivých vrstiev ľudských ale od všeobecnej kultúry.

Tým bohatší, zámožnejší, samostatnejší je každý národ, čím všeobecnejšia je vzdelanosť. Boj budúcnosti sa bude nie na poli krvavom s mečom a dinamitom rozhodovať ale na poli kultúry a osvety. Čím vyššej bude vstupovať vzdelanosť, tým viacej sa bude množiť počet nepriateľov militarizmu, tým menej bude hrbinov, ktorí by svoje srdca, prsá nechali prebodnúť skrze pažravosť etničností ministrov, diplomatov a iných.

A preto budúcnosť majú len tie národy zaistenú, ktoré sa na vysoký stupeň vzdelanosti vyšvihnú a u ktorých kultúra bude všeobecná. Preto vidíme, že Nemecko vývodí medzi európskymi národami, a preto je tak strašný úpadok v Rusku. Intelligencia kultúrou precitnená a ľud v najhlbšej tme, povere a zaostalosti. Porovnajme len náš ľud slovenský s takým nemeckým sedliakom, čo že vidíte? Tento číta, vzdeláva sa, rozumne hovorí, racionálne hospodári, je bohatý, neodvislý a nepadá pred každým korunovým pisárikom na kolena. A náš úbohý slovenský ľud čo? Pozrite ho, temer dve tretiny nečítajú nič, sú zaostalí, ohlúpení, stredisko jeho života je židovská pálenecná putika, kde do seba ssaie so špiritusom aj otravu duševnú. Vzдор tomu, že má v sebe ukryté výborné vlastnosti, i prirodzené dary, je hlúpy, zaostalý, ako by bol len ku tomu stvorený, aby vždy robil otroka a plazil sa po zemi ako hmyz.

Či ste už videli Slováka, keď príde „na kancelár“? Pozrite si ho ako vyzerá: opravdivý obraz to otroka, ktorý nadstrkuje chrbát, aby ho bičom mrskali. Aká to hlúpa pouzrenosť, aké sprosté odhodenie ľudskej hodnoty! Či je ten pisarik alebo úradník dajkým pánom nad vašou osobou? On je na to, aby vám poslúžil čo potrebujete, lebo je za to platený. Ale nie snáď aby nad vami panoval a preto netreba sa tak triasť pred žiadnym úradníkom.

Ale to len nedostatok sebaopovedomia a vzdelania (kultúry) robí z neho otroka i v dvadsiatom storočí.

A čo by sa dalo odchovať z nášho ľudu, keď by mal dobré školy a dobrých učiteľov?

Jaký pán, taký krám. A dľa ovocia jejich poznáte ich. Trenčín, Liptov, Orava, Šariš, aké to pusté, biedne, zaostalé kraje, pozrite ich a uvidíte, akú kultúrnu prácu duchovenstvo a intelligencia pre ľud vykonali?

A preto, keď tí nehladia na to, ktorých je to svätou povinnosťou, aby ste sa čím viac vzdelali, hľadte sa vzdelávať sami: čítajte pilne dobré slovenské časopisy a knihy, ktoré vám otvárajú oči, aby ste videli vaše práva a aby sa váš rozum osvietil.

Nečítajte ale také slovenské noviny, ktoré na to čo je vám k dobrému a na tých mužov, ktorí vám len dobre chcú špičnú, nadávajú a

a hania a len aby ste chrbát krčili to vám prizvukujú.

Kto vám takéto noviny odporúča alebo predáva, tomu ukážte, kde nechal murár diery, lebo z takých novín nikdy nezmúdierte.

M

Kráľ Oskár pozbavený norského trónu.

Všeobecne je už známe, že norský snem pozbavil svojho kráľa Oskára norského trónu. Podrobnejšie zprávy o tom sme i my ako aj iné časopisy častejšie už priniesli a preto ne-



ideme ich tu naopakovať, ale prinášame ctenému obecnstvu podobizňu tohoto trónu pozbaveného pána kráľa, aby ho tiež poznalo. A tak ako vidieť z tohoto prípadu ani každý kráľ si nemôže vždy povedať: „ja som pán“, ale všetko na svete závisí od osudu a od toho Pána všetkých pánov.

Dopisy.

— Gbely, dňa 5. septembra 1905. (Požiar v Potravnom spolku). Smutný hlas zvonov a strach vzbudzujúce výkriky: „horí!“ nás v pondelok 4. t. m. vyrušovali zo sladkého raničného spánku. Asi 4 hodiny boli, keď ľudia nastrašení behali po uliciach a vo veľkej tme sa ptali jeden druhého: „Kde je to, kde je to?“ Naraz sa oziari jedna ulica, a najkrajší dom celého mestečka, náš p. travný spolok vidíme stáť v plameňoch. Každý sa ulakne a uteká ratovať čo sa dá. Sklep a prvý magazin sa nedal viac zachrániť, avšak ratovalo sa volačo z druhého magazína, tak tiež najväčšia čiast strechy, ktorá sa od petroleja chytila. Ponevác bolo dobre napršané a nebolo vetra, podarilo sa namáhavej práci občanov ten strašný oheň lokalizovať, a tak ochrániť od škody viacej ľudí, čo bývajú v susedstve. Spolok bol poistený, ale nie na toľko, aby zaokryl všetku škodu. To tým menej, ponevác bolo práve veľa nakúpeného mnoho tovaru k hodom. Z čoho povstal oheň, nevedno; ľudia vravia — a to bude pravda — že zo zlomyseľnosti našich ne-

prajníkov, ktorí od začiatku krivo hľadeli na naše snahy.

Najväčšia otázka je včul, čo bude zo spolkom? Ľudia, i takí čo nebrali vo spolku, už sa obávajú, ako to bude, keď budú židia zase bez konkurenta. Nuž veru smutno to bude. Taký spolok ako je náš, ťažko bude vzniknúť. Keby ľudia boli pilne chodili do spolku, keby členovia a výborníci svedomite boli plnili svoje povinnosti, túto škodu by sme neboli veľmi pocítili. Avšak pre nezaujatost a zlomyseľnosť ľudí viac utrpel spolok do veľka, ako teraz ohňom. Zato však nesmieme zúfať!

Združme sa znovu, silnejšie než pred tým a pospiechajme k ochrane nášho spolku! K ochrane našej jedinkej pomoci proti židovskej úžere. Svolajme valné shromaždenie, poďme ku skalickému pánu dekanovi a prosme ho, aby nám prišiel držať niekoľko poučných prednášok. Aby nám slúžil dobrou radu čo máme robiť na udržanie spolku. Jestli sa však nebudeme oň starať, jestli ho necháme zaniknúť beda nám! Len si vzpomenujte jak nás drali židia pred štyrmi rokmi, jak draho sme platili múku, petrolej a iný tovar. A k tomu vezmeme tie posmešky, keď nám žid povie: „Dhite si iho spolkhu!“ Čo mu odpovieme? Či nás nebude hanba občanov tak veľkého mestečka, jako sú Gbely? Keď menšie obce majú spolky, budeme bez nich? Nie, to nebude! Choďme pracujme, povzbudzujme v záujme spolku! Chystajme sa na blízke valné shromaždenie, ustanovme sa tam všetci a buďme hotoví i na hmotnú podporu k udržaniu spolku! Než začne spolok zas predávať, podporujme všetci kresťanský obchod, kupujme u nášho hodného, p. J. Kuriniho, bo on zo spolku bral všetok tovar a predáva v tej istej cene jako spolok. Ešte raz vás vyzívam, chopme sa práce!

Spolkár.

— Z Pezinku. Koncom minulého mesiaca zrazu sa počasie premenilo a nastala nemilá chvíľa, ktorú citlivý chlad a dažď spravidza, tak že núterí sme i teplejšie kabanice si obliecť. Všeobecne cítime, že podzim je predodvermí, ale vzdor tomu úfame ešte i pekné, teplé dni, ktoré zemákom, bo inak budú hniť, a predovšetkým hroznom budú potrebné, aby i porekadlo: „Žari, vino vari“ uplatnené bolo. Ovocie, hrušky, hnilobe veľmi podliehajú.

Mäso, jako všade, i u nás až veľmi v cene postúpilo, avšak úfame, že onedlho bude nám lepšie, náš chod nebude váhavý ako volov bo kráv, než budeme poskakovať ako žriebätá, lebo naše mesto nechalo nový bitunok vystaviť, v ktorom sa len kone budú zabíjať, a v meste lacné koňské mäso bude sa predávať. Tak sa chcujú ľudia naučiť aj koňacinu pojiť. Kto asi o mesiac k nám pristuje a kúpi si virštle, nech sa vopred opýta či sú to z mú-mú-mú alebo len z hi-hi-hi robené?

To som síce už mnoho rázy čítala, že vo francúzskych vojnách (asi pred 100 rokmi) keď inakšej hostiny nebolo, aj koňacina pod sedlom trochu utlačená, bola vojakom vzácnym jedlom. K tomu nútila tých víťazov núdza: ale teraz celé spoločnosti povstávajú, ktoré si za cieľ vzaly: koňacinu priviesť do poctivosti, a predsudok ten, ktorý ju dosiaľ z jatky vytvoril, svojim príkladom znivočiť. Už roku 1840 na sbore nemeckých hospodárov v Brne držanom, jedon spoluúd odporúchal koňacinu ako dobré, zdravé mäso; v nasledujúcich rokoch už ďalej išli Nemci; lebo verejnú hostinu, pri ktorých sa len koňacinou (to sa rozumí, že zo zdravého, zarezaného koňa) vo všeliakej podobe pristrojenu častovali, od vážnych, vzdelaných mužov boli usporadované. Tak na pr. dňa 23.

mája v meste Tubinge bola hostina z koňaciny, na ktorej nie len daktori z úradu mestského, ale mnoho lekárov, profesorov tamejšej university a sila žiakov podiel brala. Všetci jednako sa osvedčili: že keby nevedeli čo jedia, neboli by v stave to mäso od hovädziny rozoznať. Od toho času každý rok tu i tam po nemeckej krajine podobné hostiny sa vystráňajú, aby ľud odkvikol od toho predsudku, ktorý dosiaľ proti koňacine choval. To je všetko dobre! — ale čo na to More (cigán) povie, že sa mu tak do remesla miešajú? Ozaj či nebudú nášho okolia cigáni krajinský kongress odbavovať proti všeobecnému požívaniu koňa ciny, kdežto dosiaľ len ich privilegiumom o bolo.

Spomenúť „virštle“ chceme i to podotknúť, že „frankfurtské úzenky“, ktoré všady až veľmi obľúbené sú, slávia teraz jubileum. Sto rokov práve minulo, čo udenár J. Lahner vo Viedni na Sottenfelde tento tovar prvý raz svetú predstavil. Zo začiatku podozriive ľudia na to pozerali, ale o 10 rokov ani pri jednej polovačke kráľovského dvoru nechýbali „frankfurtky“ a rodina Lohnerovcov stala sa bohatou a populárnou. Dnes ale meno „pôvodcu“ sa už zabudlo, ale „frankfurtky“ ešte vždy tak „vrelé si prajeme“, ako vždy. *Anička Kozručových.*

Koniec vojny.

Ako sme už v minulom čísle boli v krátkosti oznámili, rusko-japonská vojna je už dokončená a pokoj je zaistený, lebo sa poverenie. Ruska a Japonska úplne dohodli.

Ale podmienky pokoja nie sú ešte úplne známe. Len toľko je isté, že ruskí povereníci Witte a barón Rosen nepopustili zo svojho ani zbla a japonskí povereníci konečne prijali tie podmienky, za ktorých cár náklonný bol uzavrieť pokoj. Rusko nebude platiť ani *kopejky válečnej náhrady a podrží si aj severnú polovicu ostrova Sachalina*. Rusko uzavrelo jemu dôstojný mier, vyšlo z krvavej vojny nepokorené a aj Japonsko zväčša dosiahlo toho, za čo bojovalo.

Dohodnutie stalo sa v útorok, 29. augusta, na 10. zasadnutí povereníkov. A keď výsledok bol novinárom oznámený, jeden z ruských povereníkov vraj zvolal:

— Toto je prvé víťazstvo ruské, ale toto víťazstvo je väčšie, než všetky víťazstvá Ojama!

Z uzavretia tohoto pokoja má mať každý ľudský citiaci človek úprimnú radosť a i my privítavame: „Od vojny a moru ochraňuj nás Pane!“

— **Čo prinútilo Japoncov uzavrieť pokoj?** Dľa správ príchli do Viedne, japonská armáda v Mandžurii nachádzala sa v tom čase, keď sa vyjednávania započalo, v stave úplného vysilania a tento stav malomocnosti bol tiež príčinou, že Japonsko aby obdržalo uzavretie pokoja svoje požiadavky základne obmedzilo.

— **Nespokojnosť v Japonsku s podmienkami pokoja** Nespokojnosť v Japonsku pre ústupky urobené Rusku, je tak hlboká a rozsiahla, že je veľká obava pred vypuknutím revolúcie v celej krajine. V Tokio už prišlo k prejavom revolucionárskeho rázu. V nedeľu boli potrhane všetky telegrafické dróty následkom toho nemôžu prísť do verejnosti zprávy, o tom čo sa robí v Tokio.

Demonštrácie nespokojných Japoncov dochádzajú vždy hroznejšieho rázu. Každodenne konajú sa verejné schôdzky ľudu, v ktorých búria proti pokoji a žiadajú pokračovať vo vojne.

Kupujte v „Potravných spolkoch“.

Výnosná daň.

Osočovač daň nech platí,
Falošný prisahač každý:
Pät krajoiarov za každú lož,
Za klebetu halierov koš.

Tým najskoršie docielime,
Že deficit zaplatíme.
A daň táto tak prinesie
Veľký chosen v našom svete.

Škutil.

Hospodárstvo.

Ražné ohrabky, ako hnojivo pre lúky. Mnohí gazdovia naši nijako nechcú prísť k tomu presvedčeniu, že i lúka potrebuje hnojenie, jak nemá tvrdými rastlinami, bodláčom a machom výst na zkasu; ale večitá výhovorka zanedbaného vyhnojenia lúky je: „Len bych mal hnoja pod *obilie*, chlebič dávajúce; nech lúka pomáha si, jako vie.“ Ale ona veru nepomôže si, jak jej sám gazda nepomáha. Nuž tedy pošopneme opatrnejším gazdom našim, aby teraz, pri mlátení, všetky *ražné ohrabky* na stranu odkladali, a síce k čiastočnému pohnojeniu lúky. Spomenutý odpadok mlátenia spotrebuje sa obyčajne na krm; ale *ražné ohrabky* nemajú tej krmnej hodnoty, jako z jaryny pošle a pšenice; preto lepšie bude, keď ich rok po roku potrebovať budeme ku hnojeniu *zoslábnutých*, alebo *machom* veľmi skvärečných lúk. Hnojenie toto vykonáva sa nasledujúcim spôsobom: neskor v jaseň dopravíme ohrabky na lúku, a porozsypame ich na tých miestach, kde už tráva slabo rastie alebo kde je mnoho machu, tak vysoko, aby površie lúky bolo nimi *celkom zakryté*. Dobre bude, vykonať *otáznu prácu* v daždivom počasí, preto, že rozmočené ohrabky potom vetor tak ľahko odnieť nemôže. Tak to nechame ležať až do jari, nuž zimná vlaha vytrahne z ohrabkov látky, pre zrasť lúčnych bylín osožné; ich pozostatky ale o Jure, keď pozorný gazda i tak lúky čistí shrabeme, domov dopravíme, a na *stlanivo* upotrebíme. Výsledok práce svojej uvidí gazda hneď budúceho roku; lebo na vyhnojenom kuse o *machu* ani slychu nebude, na miesto ale riedkych a tvrdých bylín lúčnych, objaví sa trávnik, ako *kožuch* hustý. Kto by ohrabkami, z jednoročnej matby pošlými, nemohol celý priestor lúky vyhnojiť: nech pokryje každý rok *inú* jej čiastku, až by celý pozemok bol opravený.

Drobné zprávy.

— **Gbelský spolok vydržiava v nedeľu 10. t. m. večer o 6-tej hodine mimoriadne valné shromaždenie.** Dostavte sa tam všetci údovia

— **Nový potravný spolok** V Gajaroch v prešporskej stolici založil tmejši p. kaplán Ludvik Hotár potravný spolok. Aká je oduševnenosť ľudu vidno z toho, že behom krátkeho času složili statoční Gajarania 12 tisíc korún na účastiny v hotovom groše. Kde je takáto oduševnenosť tam má spolok i budúcnosť.

— **Kopčany sa hýbu.** Dňa 8. septembra v Kopčanoch zakláda p. dekan skalický dr. Okánik potravný spolok, ktorý ešte toho roku započne svoje účinkovanie, keď ľud bude nasledovať dobrý príklad gajaránov.

— **Shromaždenie ľudu.** Dňa 8. septembra bude veľké shromaždenie ľudu v Zohore (prešporská stolica) ohľadom všeobecného hlasovacieho práva. Rečníkom bude redaktor našich novin Dr. Pavel Blaho.

— **V záujme všeobecného volebného práva s tajným hlasovaním po obciach** utvorila sa v Pešti liga, na jej čele stoja poslanci Ugron, Barabás, Benedek, Vázsonyi,

Vézi, 12 universitných profesorov a viac popredných spisovateľov a novinárov. Liga verbuje si členov, ktorí inej zaviazanosti nemajú, iba bojovať za všeobecné volebné právo.

— **Valné shromaždenia.** Uninský a radimovský potravný spolok dokončili svoj obchodný rok s krásnym výsledkom a valné shromaždenia, ktoré sa minúlú nedeľu vydržiavali boli veľmi navštvienené. V Unine bol za predsedu vyvolený p. kaplán Michal Nemeč, tmejši zaslúžilý a veľmi horlivý predseda pán učiteľ František Matulay odvolávajúc sa na svoj starší vek a zažakoval. Nového pána predsedu prosíme, by sebe poverený spolok s takovou usilovnosťou, láskou a horlivosťou vidol jako jeho predchodca. — V Radimove bol za predsedu vyvolený holičský pán kaplán Štefan Búrandik, do správy si vyvolili mladých hospodárov. Máme nádej, že oduševnene budú zastávať úrad svoj.

— **Sv. vojtešský spolok** mal 24. augusta v Trnave výročné valné shromaždenie, pod predsedníctvom dp. Štefana Bezáka. Po reči predsedovej, ktorý poukázal na bezzákladné klebety a utrhačstvá, ktorými zasypajú spolok hazafickí jeho nepriatelia, prečítaná bola zápisnica tajomníkom spolku F. Urbánkom a potom ujal sa slova správcu spolku dp. Martin Kollár, a podal zprávu o účinkovaní spolku v minulom roku. Spolok vzrastá a upevňuje sa, ako vidno z nasledovných dát: Za rok vzrástol o 825 členov, spolkový majetok rozmnožil sa o K. 15 427.30 a obnáša teraz K. 297.201.69. V tomto majetku je zarátaný spolkový sklad K. 121.234.07, pohyblivý kapitál v peňažných ústavoch a u privátnych dlžníkov (K. 8650) K. 78.870.43, spolkový dom K. 43.000, základina sv. Pisma K. 34.444.01 a iné drobnejšie posice. Prijem obnášal K. 97.553.56 (v tom členovské príspevky K. 19.598.08), výdavok v súvahe K. 97.503.56 (z toho hotovosť pokladničná K. 2.193.16). Na podielové knihy bolo vydané K. 36.045.55, na predajné knihy K. 19.977.60, na pohyblivom kapitale uloženo K. 22.693.54 na honorare K. 2.674.88. — Za čestného predsedu spolku vyvolený bol Dp. Pavel Novák, kanonik prešporský. Po zpráve vp. Donovala, a rečiach vpp. Fr. Jehličku a Ferd. Jurigu, ktorí vyzývali k väčšej činnosti za spolok, bolo shromaždenie zakľúčené.

— **Vrátny (portier), ktorý má pekný príjem.** V meste Liege (západná Európa) na chádza sa veľmi historický mestský dom, ktorý každoročne navštvuje tisíce a tisíce turistov. Príjem vrátného v tomto dome vypočítaný je na 25 000 frankov ročne „pobočného príjmu“ od turistov. Keď roku 1894 bolo toto miesto uprazdnené, hlásilo sa na toto miesto 33 advokátov, 21 inžinierov, 17 lekárov 3 chemikovia a 1 astronom. Miesto ale nedostal z nich žiadon. Dostali ho dvaja mužovia spolu, ktorí sa vo službe premieňajú, a síce jeden vojak, ktorý bol ranený vo vojne a jedn hasič, ktorý utrpel ťažký úraz pri konaní svojej povinnosti. U nás by sotvy to miesto ľudia takéto obsiahli.

— **Dvaročný chlapec vypadol z vlaku** Na osobnom vlaku, ktorý chodí z Niredbázy do Debrecína, cestovala manželka debrecínskeho priemyselníka Alexandra Petóva so svojím dvojročným malým synom. Za stanicou Čásársállás sa chlapec chrbtom oprel o dvere vožňa, v tom sa ale dvere otvorily a chlapec vypadol z jachajúceho vlaku. Matka zúfale začala bedákať a kričať o pomoc a cestovateľa len s veľkým namáhaním ju vedeli prekaziti, aby neskočila za svojim synom. Aj cestovateľa sa tak nalakali, že dobrú chvíľu trvalo, kým našly poplašný signál. Konečne vlak postál a viac cestovateľov šlo so ženou hľadať malého chlapca. Nenašli ho pri koľajniciach a preto šli až na stanicu „Čásársállás“, kde malý chlapec úplne zdravý, bez najmenšieho poškrabnutia veselo bežal oproti svojej matke. Malému chlapcovi sa nestalo nič, keď spadol a sám šiel popri koľajniciach až na stanicu.

— **Humor vlamačov.** Vo Viedni jestvuje spoločnosť „Wach- und Schlieszgesellschaft“, ktorá požíčiava nočných strážnikov na ochranu obchodov, pdňazných ústavov atď. Viedeňski vlamači urobili si ten žartík, že v sobotu v noci vlámali sa do ústrednej kancelarie tej

spoločnosti a zo železnej kassy ukradli 3—4000 korún, odložených na vyplatenie nočných strážnikov.

— **Dal sa zaviesť ako poštový náklad** Istý Kerner, ktorý býva na ostrove Guernsey, chcel cestovať na ostrov Serk. Bál sa vykonať cestu o samote, prišiel teda na originálnu myšlienku. Išiel na poštový úrad a požiadal úradníka, aby ho expedoval ako poštový náklad na ostrov Serk. Poštár ho odvážil, zaobalil, vzal 7 korún porta a odovzdal „balík“ listárovi. Tento ho dopravil na ostrov a odovzdal v dome označenom a dal si vystaviť potrebnú poistenku.

— **Smrť.** Gróf Ján Esterházy, povestný náčelník „magyar szövegszövetség“, ktorí sprisahali sa na znivočenie slovenských peňažných ústavov, umrel na svojom panstve v Nitrianskej Novej Vsi (Nyitra Ujlak) následkom porážky, alebo — ako ľud vraví — „šliak ho tračil“. Mal ešte len 40 rokov.

— **Učiteľovi kniha a nie puška.** Štefan Balla, učiteľ v Šomodi (torna-abaujská stolica), vyšiel po tieto dni na poľovačku. Chlapci oznámili mu, že v potoku jesto viac veľkých rýb. Učiteľ išiel s chlapcami k potoku, ale niesol pušku s natiahnutými kohtikmi. Na ceste puška vytretila a rana vpálila 13-ročnému Jozefovi Kotelesovi do stehna. Trápil sa za pol hodiny, potom vypustil ducha.

— **Jako žijú cárove deti?** Ako je známe, ruský panovnícky dvor v lete zdržuje sa v Peterhofe pri finskom zálive. Cárská rodina vedie tu v skutočnosti veľmi jednoduchý občiansky život. Ako totiž jeden bývalý vychovávateľ cárových detí rozpráva, štyri veľkokňažny celkom tak vychovávajú, jako občianske dcéry. O ôsmej hodine alebo ešte skôr raňajkujú s anglickou slečnou, ktorá potom dvom starším princezám dáva z anglickej reči hodiny. Potom môžu ísť deti k cárskym rodičom a za čas sa tam zabávajú. Zatým idú na voľný vzduch, kde dve staršie veľkokňažny vozia sa na bicykli a dve mladšie sa nosia na krásnom koníku. Vždy si vezmú so sebou aj kôš s chlebom, s ktorým chovajú vtákov utešeného parku. Raz ktosi, kto vedel, že cárove deti veľmi radi majú vtákov, opýtal sa veľkokňažien, že jakými vtákmi by chceli byť? Jedna princezna vyslovila sa, že by najradšej bola labuťou, druhá pávom a tretia — morkou. O pol jedenástej hodine navštívili deti babka, vdova-cárovna a s ňou celý rad malých pokrevných: sesternice, bratranci a jedna maličká tetka. Za hodinu sa deti spoločne ihrajú, no potom sa začne vynaučovanie. Princený učí viac učiteľov, ktorí učia deti asi za tri hodiny. Potom je obed, po ktorom dve mladšie princezny dajú do postele, aby sa vybavaly. Cárove deti sú veľmi milé a veselé dievčatá. Všetky štyri veľkokňažny veľmi radi robia peknú ručnú prácu, a na Vianoce, taktiež i v

deň narodenin svojich rodičov prekvapia peknou prácou ktorú ony samé shotovily. Malé kňažny majú rodičia veľmi radi a jako sa poráva, ruský cár neraz sa poihrá so svojimi dieťkami váfajúc sa s nimi po pokrevcoch.

— **Tohoročná úroda.** Dľa výkazu ministra orby urodilo sa toho roku v Uhorsku: pšenice 415 millionov metr. centov (o 4·5 mill. viac než vlni), raže 13·4 mill. m. c. (o 1·5 mill. viac), jačmeňa 12·75 mill. m. c. (o 1·75 mill. viac), ovsu 113 mill. m. c. (o 1·25 milliona metr. centov viac než vlni). Kukurica následkom suchoty nedala ani slabej strednej úrody.

— **Nie!!!** To je krátke, maličké slovo, ale veľkú biedu na svete robí. Aby si jej, na koľko môžeš, vyhniť vedel, na každé *nie*: musíš aj svoje: *prečo?* dodať! A preto sa ta ťažem, či si si obstaral „*Valaskú Školu Mravov Stodolu?*“ Nie: a *prečo?* Nevieš že toto prevýborné dielo za 50 hal je ešte k dostaniu u *Franka Škutila* v Pezinku (Pozsony m.)?

— **Aký bude september?** Od 1—7-ho chladno a dáide, do 12-ho chladno, ale bez dažďa, do 20-ho zase dažďa a chladno, do konca pekne a veľmi teplo. Tak to vyfundo vali dľa Fabovho kalendára.

Telefon.

XVI.

(Potočná ulica—Redakcia.)

Hrrrr — Halló!

— Kto je?

Ja som prosím ich obchodvedúci zo spolku.

— A čo chcete?

Neviem prosím ich trafiť na štáciu; nevedia kade sa ide do Rohatca jedem domov.

— Ale netárajte, veď ste len pred pár hodinami prišiel.

Len mi prosím Vás povedzte kade mám utekať, lebo tu nemôžem existovať, keď som ženatý.

— Ale choďte a kto vám to natáral takú hlúposť.

Nuž kto? Jedna slečinka — či frajlinka — od toho najväčšieho pána. Lebo, že vraj ženatý musí mnoho platiť tuná za všetko, ten že tu navýjde dobre. A potom, že vo spolku slečinky majú najradšej slobodných ľudí. Teda už idem, kade pod kalvariou?

— Ale počkajte ešte. Chodte pánu Nadvornému ten vám to lepšie všetko vysvetlí, čo vás po frajlách.

Veď som bol už i u toho Nadvorného a či ako ho volajú.

— Nuž a čo?

To vám je veľmi zdvorilý človek, hneď mi všetko poukazoval, všetky magazíny a uká-

žuc na hromádky smetí hovori mi: „Tieto smetí si môžete zajtrá pekne pozametať, to Vám nechali naši pomocníci“. No a ja som už dávno zametať zabudnul, tedy videl som, že tu nemôžem existovať.

Poďakoval som sa ja Nadvornému za jeho zdvorilosť a išiel som si hľadať formana čo ma odvezie na stanicu. Teda s Bohom.

— No tak s Bohom, ale nehovorte o tom nikomu tam u vás.

— Dobre. S Bohom!

Hrrk!

Malý oznamovateľ.

Nová sečkovica je na predaj v dobrom stave, len pol roka potrebovaná. Cena veľmi ľavná. Doptať sa možno u p. **Frant. Černého**, pekára v Skalici. Dá sa tiež na splátky.

K nastávajúcemu školskému roku.

Pánov rodičov upozorňujem, že všetky školské knižky, jako pre ľudové školy (normálky) tak pre gymnasium, dľa ministerského nariadenia ustanovené, ako aj všetky školské potreby, jak písacie tak kresliace dostať za najľavnejšie ceny v knižkupectve **Jozefa Teslika**, v Skalici.

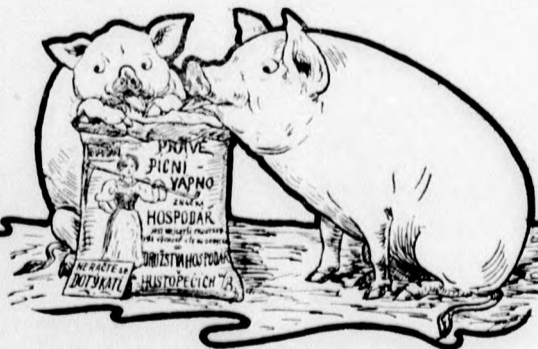
Oznam Hľadá sa do Búr Sv. Mikuláša kresťanský pekar. Pekáreň je nová s bytom slušným, ktorý môže vziať do prenájmu. Robil by na svoju ruku, 2 spolky potravné 4 šenkári a niektorí sklepníci boli by stálymi odberateľmi i pečiva i chleba, ak by riadne pečivo podával a vysluhoval slušne. Denne pečiva za 20—30 zl. sa minie i pri inom pekárovi, ponač chudobného národa je na Búroch sila, čo z kúpeného žije. Prihlásiť sa možno u majiteľa domu: **Ignác Sedláček Búr Sv. Mikuláš**, alebo **Ladislav Nemecskay**, kaplan v Šaštine, ktorí ho upravia na patričné miesto.

Pánom včelárom uvádzam v známosť, že kúpim vždy a v každom množstve **Vosk a Súš**, platím dľa jakosti: Vosk od Kor. 2·40—2·90 za 1 kgr. Súš od —90 hal. až do 1 kor. 20 hal. za 1 kgr. Súš nech je čo možno v najväčších kusoch, nepolámaný. — Po obdržaní účtu tento hneď vyrovnám.

Adressa: **Frant. Krajčovič**, perníkár a voštinár v Šaštine (Nitr. st.).

Učňa na pekarstvo z poriadnej rodiny prijme pán **Rudolf Lacina**, pekársky majster v Skalici.

Bez krmného vápna so značkou „**HOSPODÁR**“ to už milý bratku ďalej nejde to je mienka tisícich a tisícich, Dnes, keď je krm v cene, a bojíme sa, ako prezimujeme statok, aby sme ho nemuseli z polovice zdar-



ma odpredať, treba nám rozmyšľať čím by sme mohli aspoň čiastočne nahradiť nedostatok krmu a tak ochrániť sa pred škodou. A tu, ako veľmi znamenitý prikrmovací prostriedok, osvedčuje sa

Pravé krmné vápno so značkou

„**HOSPODÁR**“

== Ktorého 5 kg. ťažké vrecúško stojí 2 koruny v sklade firmy ==

J E S E N S K Y v Lipt. sv. Mikuláši.

Do Šaštína a okolia!

Vefačenému obecnstvu uvádzam v známost, že som si otvoril v Šaštíne číslo 73.

Malíarsku dielnu!

ktorú odporúčam et. obecnstvu do laskavej priazne. Prevezmem malovanie izieb, kostolov, obrazov, firm atd., atd. Tak tiež prijímam práce náterácké, jako: farbenie oblokov, dvier a podobné. Ďalej tiež obnovujem a pozlacujem kríže na eintorínoch i obrazy. Všetko za cenu najľavnejšiu.

Pánom roľníkom odporúčam vyhotovenie plechových tabuliek i s nápisom za 15 kr.

S veškerou úctou

Teodor Capalka.
maliar.

3

Vlastná výroba! Novinky 1905

SUKNE

lodenové 65—70 kr., grizetové s národným vyšiváním 1 zl. 20 kr., krásne zástery 30 kr., atlasové šátky (ručníky na hlavu) od 60 kr., 1 zl. a vyše, kravaty 55 kr., látky na šaty, moderné dámské šále a mnohé iné věci lacino na dobírku zasílá

Adolf Jelínek v Lisku p. Jimramov, Mor.
Vzorky sukeň zdarma a franko — Od šatok nemožno vzorky zasielať!

Zkúste, potom iste len u mňa vždy kúpite!

Všetkých zemedelcov upozorňujeme na nákup umelých hnojiv a pecního vápna pre podzim 1905.

SUPERFOSFÁTY

Suché jemno mleté, zaručenej jakosti možno kúpiť za

KONKURENČNEJ CENY

jedine u továren firmy.

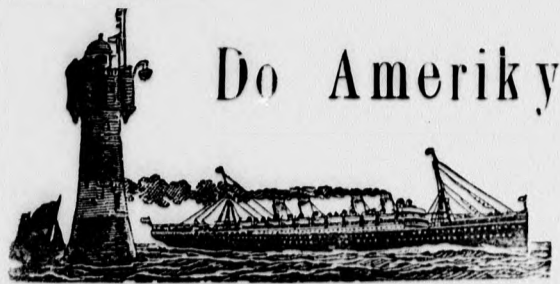
Dále oznamujem, že sa nám podarilo veľkým nákupom Thomasove trosky a stassfurtského kainitu dočeliť

najnižšej ceny

takže môžeme poskytnúť vyšší rabatt než konkurence.

Žiadame všetkých zemedelcov aby vo vlastnom zájme nás o nabídku požiadali, ktorí ochotno a čo najrvehlejšie vyrídime.

Prvá moravská
rolnicá továrna a ciová
na sústredná hnojiva a lučebniny
v Prerove. (Morava.)



Do Ameriky

vo cisárskych rýchlochodach „Kaiser Wilhelm I“, „Kaiser Wilhelm II“, „Kronprinz Wilhelm“ a rýchlych dvojšroubočepoštových parolodiach ako: „Bremen“, „Grosser Kurfürst“, „Friedrich der Grosse“, „Barbarossa“, „Princess Alice“ do New-Yorku, Baltimore, Galvestonu atd. najvýhodnejšie možno cestovať cez Bremen.

Plavba oceanom trvá len 5—7 dni.

Kazdú žiadanú úpravu ochotne a zdarma podá jediná československá firma

Kareš & Stotsky, Bremen

Bahnhofstrasse 29.

Čto chce byť krajansky obslužený, nech nevyhledává žiadne iné firmy, ale s úplnou dôverou nech sa obráti na nás, my sme tisíce krajanov lopotavili za more ku ich úplnej spokojenosti. Závadok nech si pošle každý z domu, načo obdrží od nás šifkartu, s ktorou keď sa preukáže na pruských hraniciach, bez prekážok bude ďalej prepustený. Pište na adresu:

Kareš & Stocky, Bremen

Bahnhofstrasse 29.

Každá sporivá gazdina
používa

Kolínskej kávovej prísady
SO SOKOLOM == SO SOKOLOM

Dočeli tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej
kávy

TOVARNE:
v Kolíne a Prostejove, Morava.

VODOVODY

samočinné i pomocou strojov

pre mestá, obce, veľkostatky, villy, tehelne, továrne a domy súkromné.

Najlepšie

PUMPY

trvanlivé
a so zárukou
zhotovuje
zariaďuje

Tovareň na
vodovody a
pumpy

JAN VITEZ v Přerově (Morava).

CENY MIERNE.

Prédbežné výpočty a ceníky zdarma.

